

“La veu és el meu taló d’Aquil·les”

Qui li ho havia de dir, a l’actor Pep Anton Muñoz, que, vint-i-un any després d’haver interpretat ‘La Bella Helena’ al Teatre Lliure, hi tornaria, ara al Victòria i fent-hi de summe sacerdot Calcas? La seva presència s’ha fet habitual, des que apareix a la telesèrie ‘El cor de la ciutat’. I si pensem que també fa de doblador, l’haurem de considerar un actor tot terreny, que ara torna amb forces renovades.

Calcató i el 1979 la companyia estable del Teatre Lliure va tirar endavant l’opereta *La bella Helena* de Jacques Offenbach amb un repartiment de luxe: la seductora presència d’una joveníssima Anna Lizaran de protagonista, la planta imponent de Fermí Reixach fent d’Agamemmnó, Juanjo Puigcorbé de Paris, el galant alt, ros i prim i, en contraposició, Quim Lecina fent de Menelau, el marit baixet i rodanxó de la reina coqueta. Un jove actor hi feia d’Orestes, un dels seus primers papers a l’escenari. L’any 2001 aquell novençà ja no és tan jove, però ha adquirit experiència i saviesa i ara hi fa de Calcas, el summe sacerdot. Es tracta d’en Pep Anton Muñoz (Barcelona, 1956), que es dedica a la interpretació d’aquest personatge estrafolari fins a extrems de gran guinyol.

—Vam plantejar amb el Josep Maria Mestres, el director de l’obra, com havíem de tractar aquest personatge de “dibuixos animals”, que en diu ell, i em va donar via lliure per a enfrontar-m’hi. Dins el repartiment, el personatge d’en Calcas és el que permet de treballar més matisos i de crear un prototip que es pugui desenganxar de la generalitat dels altres papers, sense deixar d’integrar-se a l’obra. En la versió que en va fer el Lliure, el personatge tenia més mala jeia, perquè bàsicament jugava a fer el llit a la reina, que des del començament considera una adúltera; ara, en canvi, preval més l’amor de Calcas pels diners, que el fan passar per sobre els convencionalismes; vingui

d’on vingui el caler, ja li està bé. I tot i que no tinc gaires vinculacions amb les esferes eclesiàstiques actuals, em penso que, com a organisme de poder dins la societat, l’ambició i la corrupció hi són presents. No dubto que enmig del marasme dels estaments religiosos hi deu haver gent molt honesta que creu en allò que fa, però són una minoria comptadíssima.

—Es podria entendre, doncs, aquesta obra com una crítica de la societat actual, tal com ho va ser el segle XIX, en el moment de ser concebuda?

—Això, potser ho pretenia més el muntatge que en va fer el Lliure, que era en una altra època i molts dels temes polítics i socials que criticava eren més a flor de pell; ara en aquest muntatge s’ha optat més pel *divertimento* que no pas per la crítica ferotge i directa de la societat. És clar que d’una forma implícita el text conté una crítica contundent, i qui vulgui entendre-la, ja la captarà, però s’ha preferit més la crítica picardiosa i corrosiva —això al marge de voler muntar un bon musical, ben cantat i amb una solidesa tècnica al darrere.

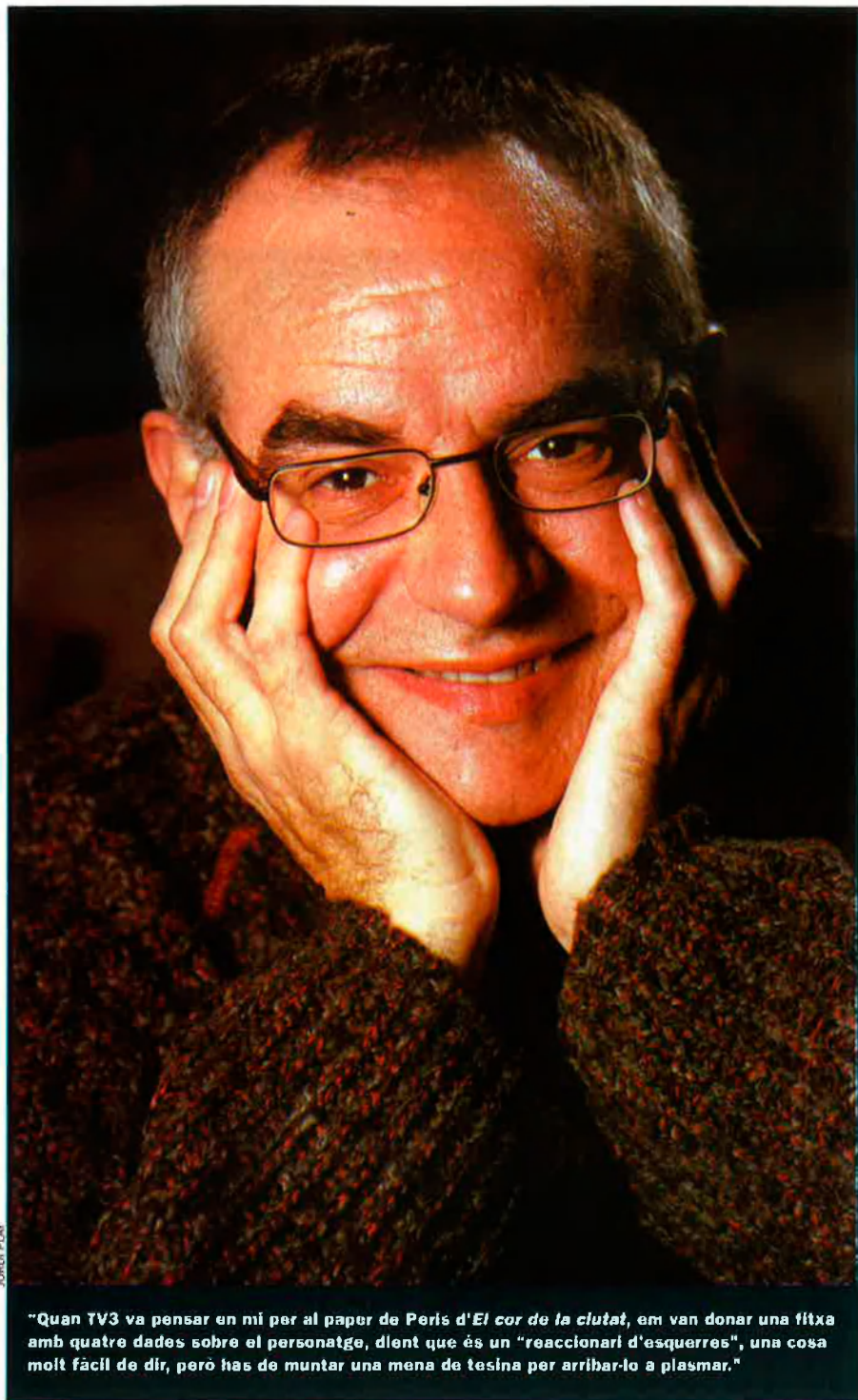
—Amb el personatge d’en Calcas torna d’alguna manera el gènere de la comèdia musical. No ha tingut ganes de trencar amb aquest estereotip, a vegades?

—Una cosa és clara: els actors som com unes bèsties en un mercat i, si els productors m’ofereixen comèdies al teatre, a la televisió darrerament només em proposen drames. Ara, l’encasellament en el gènere de la

comèdia musical ha estat força casual; hi ha hagut força musicals en què era plat de segona taula, però m'han caigut de retruc i la gent ha acabat identificant-m'hi. D'aquí ve que pugui semblar que sempre m'hagi mogut en aquesta esfera. Ara, si això no em satisfà del tot, tampoc no em neguiteja. Per això vam muntar amb la Nina un musical que no era comèdia, el *Casem-nos una mica* de Stephen Sondheim, que parla de la solitud, de l'home urbà, de la necessitat d'estar amb algú. Però, malgrat la qualitat, l'obra va veure la llum perquè ens la vam finançar nosaltres. Aquesta és potser la cota més alta que hagi tocat en una obra de teatre, perquè la dificultat musical era infinita: amb la Nina ens comunicàvem sense parlar, només a base de cançons. També vaig gaudir molt amb *Estan tocant la nostra cançó* de Neil Simon, amb l'Àngels Gonyalons, perquè era una comèdia confeccionada fins a l'últim detall, amb unes rèpliques sense clivelles i uns personatges amb grans contradiccions. Llavors m'ho vaig passar molt bé, però ara quan em miro les lletres, musicalment no em diuen res.

—Com va viure, una persona que treballa amb la veu, una malaltia que no solament li posava en joc la professió, ans l'obligava a replantejar-se la vida?

—Quan em van diagnosticar que tenia un càncer de la corda vocal dreta i em van advertir que em podia quedar sense veu, vaig tenir cinc segons de buit abismal dintre el cap i dintre el cor, i tot seguit vaig prendre la ferma decisió de plantar cara i pensar només que me'n sortiria, encara que era difícil perquè cada dia venien a picar-me a la porta els fanstasmes i a dir-me que potser no tornaria a parlar i que comencés a plantejar-me noves sortides. Aleshores només podia pensar a lluitar fins al final i a no quedar-me sense veu. És clar que, després del *pase torero* va venir la serenor, i a casa vaig tenir molts moments de reflexió per a entrar dins de mi mateix i tocar ressorts que mai no havia tocat. I em

"Quan TV3 va pensar en mi per al paper de Peris d'*El cor de la ciutat*, em van donar una fitxa amb quatre dades sobre el personatge, dient que és un "reaccionari d'esquerres", una cosa molt fàcil de dir, però has de muntar una mena de tesina per arribar-lo a plasmar."

vaig començar a plantejar un nou tipus de vida en què la veu no fos prioritària. Ara que no han passat ni tres anys, em trobo en un estat excel·lent, però no puc fer les coses que feia abans. M'he de vigilar més. Així com abans sortia cada nit i l'endemà arribava al teatre i funcionava al màxim, ara, tota aquesta càrrega, no

me la puc permetre. La veu és el meu taló d'Aquil·les. Només si no em descuido d'estimar-me a mi mateix, podré continuar a un ritme normal.

—Una vegada refet, ha recuperat també la feina de doblar. Li sembla un complement del gran ventall de possibilitats d'un actor?

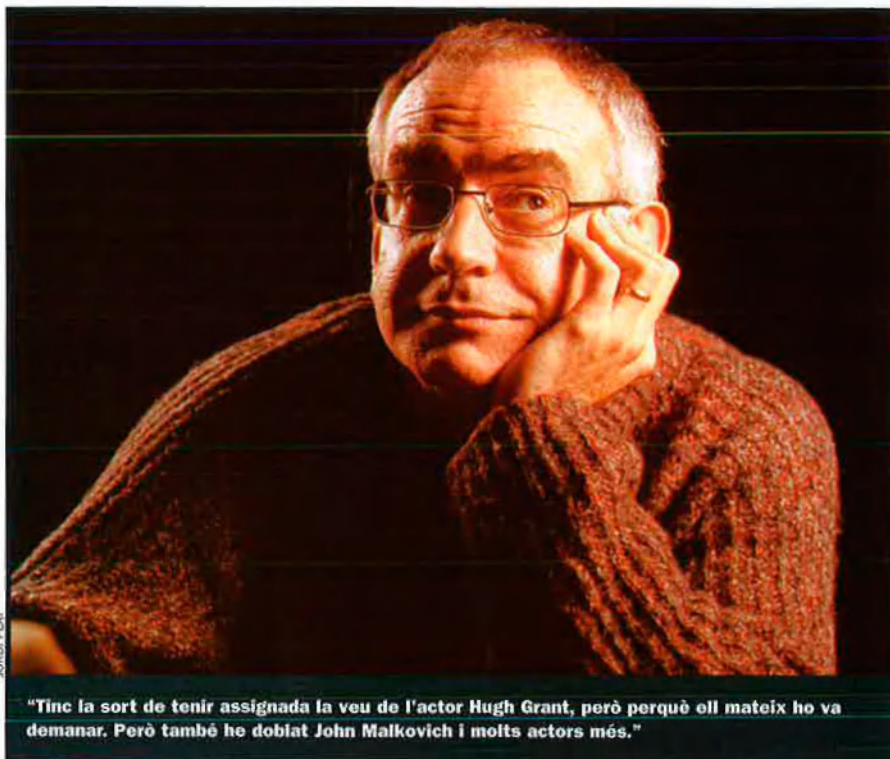
—A diferència d'alguns altres actors, no em sembla pas una feina més dolenta que la de qualsevol altre camp de la interpretació, sinó una gran escola, amb la possibilitat d'arribar a conèixer la feina d'actors internacionalment importants. Quan

que hi havien posat i va demanar que sempre el doblés jo. A banda aquest actor, he doblat John Malkovich i molts més. No es tracta de tenir un gran repertori de registres de veu, sinó de trobar la sensibilitat adequada a cada personatge. I tam-

personalitat i anècdotes, com ara que és un "reaccionari d'esquerres", una cosa molt fàcil de dir, però t'has de muntar una mena de tesina per trobar la forma idònia de plasmar-lo en imatges. Els guionistes et donen les directrius per on ha d'anar el personatge, i tu hi afegeixes elements, i entre tots l'anem confegint. Potser jo no hauria interpretat el Peris d'aquesta forma, però això m'ofereix un ventall molt més ampli a l'hora de treballar. Ara, a la televisió, el resultat és fruit de les decisions d'un equip de guionistes, en què tu no fiques gaires cullerades, i és que quan t'arriben els guions, fa pel cap baix tres mesos que tenen enllestida la Bíblia. Els serials volen resultats immediats i, si pot ser, que retratin prototips que la gent pugui reconèixer fàcilment en l'entorn de cada dia

—El seu pas pel cinema, i perdoni'm, potser no es destacarà als annals del setè art. És obligatòria l'estada a Madrid per a fer-se un nom en aquest mitjà?

—Fa força temps ja vaig provar l'experiència d'estar a Madrid, arran de la censura de l'obra *El consell de mort* d'Oscar Panizza, que representàvem a Barcelona. De cop i volta em vaig quedar sense feina, és així que vaig anar-me'n a Madrid a fer un curs amb en Carlos Gandolfo. Arran d'això em va sortir un Shakespeare i vaig anar enllaçant feines, però en un moment donat ho vagi deixar per tornar. Saps què passa?, que no m'entenc amb la gent d'allà, amb la manera que tenen de funcionar i d'aconseguir les coses: el tip de passadissos i de relacions socials que has de fer i el temps perdut que has d'invertir-hi no em compensaven. Em sentia aclaparat. I això que anava amb la carta de presentació infal·lible que tenim els actors catalans: allà som molt apreciats. Però vaig estimar-me més d'anar-hi solament a fer feines esporàdiques: em paguen molt bé i quan he acabat agafat la bossa i me'n torno a Barcelona.

"Tinc la sort de tenir assignada la veu de l'actor Hugh Grant, però perquè ell mateix ho va demanar. Però també he doblat John Malkovich i molts actors més."

faig una sessió de doblatge miro de posar-me en la pell de l'actor que doblo i, per tant, deixo estar com ho faria jo, com ho diria jo o com resol-dria jo aquella escena. Aquell film ja és fet i resolt i la meva feina només ha de ser de procurar la sincronia dels llavis i de la veu i acostar-me amb la màxima veritat a la feina d'aquell home; mai no crec ni tinc la sensació de crear res nou. Abans els dobladors eren la veu oficial d'un mateix actor fins que aquest no es moria; avui no funciona així, i a cada nova pel·lícula les multinacionals fan càstings de veu per triar la més adient a cada paper. Jo tinc la sort de tenir assignada la veu de l'actor Hugh Grant, però perquè ell mateix ho va demanar. Després de fer *Quatre bodes i un funeral* va tenir un fracàs amb el seu següent film entre nosaltres, i ho va atribuir a la veu

poc no és igual interpretar un actor real que un personatge de dibuixos animats, on pots esplaiar-te molt més i fer totes les fantasies que consideris necessàries. En aquest aspecte, en un dels darrers films que he doblat, *La ruta cap a El Dorado*, hi feia de bruixot dolent, i els de la productora dels Estats Units fins i tot em van enviar un fax felicitant-me i demanant-me com havia pogut reproduir amb tanta exactitud la veu de l'Armand Assante, que era qui havia posat veu a la versió original.

—Suposo que el ritme frenètic de l'enregistrament d'episodis d'*El cor de la ciutat* tampoc no ajuda gaire a construir meticulosament un personatge, oi?

—Quan l'equip de càsting de TV3 va pensar en mi perquè fes el paper d'en Peris, el propietari del bar, em van donar una fitxa amb quatre dades sobre el personatge, el físic, la